

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۹/۰۶

دوکتور م، عثمان تره کی

استقبال از مطالبه عدالت توسط

عایشه وهاب سناتور افغان - امریکایی

مردم افغانستان در طول نیم قرن اخیر قربانی معامله گری رهبران سیاسی جاه طلب، مصلحت اندیش و خائن شده است. سیاست قربانی بیشمار از عدالت گرفته است.

در افغانستان دو ابر قدرت خارجی از رهبران خود فروخته مرکب سواری ساختند. آمدند، بستند، دریدند، کشتند، و نهایتاً بدون حسابدهی گریختند. افغانستان ماند و انبوه زده، زخمی، بیوه، یتیم، آواره و مهاجر. افغانستان ماند و دوسیه های خیانت و جنایت بی پیرسان. افغانستان ماند و قربانیان غوره به دل تشنه عدالت.

در داخل و خارج افغانستان با صدای محبوبانه بازخواست از مسئولین داخلی و خارجی اینهمه جفا در حق مردم، با بی اعتنائی برخورد شد. این امر موجب گردید که جرم و جنایت شیوه قبول شده زندگی تلقی شود و استمرار پیدا کند. افغانستان از یک مرحله گریز از قانون به مرحله دیگری سقوط کند.

در رابطه به جنایات جنگی قوت های متجاوز خارجی در افغانستان، دو دوسیه زخیم جلو ما قرار دارد: یکی از روسیه وارث شوروی سابق و دیگری از امریکا.

اگر مسئولیت روسیه را به دلیل فاصله زمانی عجلتن کنار بگذاریم، تخلف از اصول جنگ و قتل و کشتار بی موجب توسط نظامیان امریکا هنوز از حافظه مردم افغانستان و جامعه بین المللی پاک نشده است.

عایشه وهاب سناتور منتخب امریکایی افغان تبار در روز های اول ورود به مجلس سنا ضمن مصاحبه با ژورنالیست «دیموکراسی نو» از ضرورت رسیدگی به تخلفات جنگی جنگ سالاران افغان یاد آوری کرد.

عایشه وهاب گروه های مختلف مخالف حکومت طالبان را ناکام، گمراه و جنگ سالار که بدنبال قدرت هستند، معرفی نمود.

او اعلام کرد این گروه ها که در گذشته از حمایت امریکا برخوردار بودند، «عملاً کشور را غارت کردند» و اکنون نیز به دنبال منافع شخصی خود هستند، نه آنچه به سود مردم افغانستان است.

نکته مهم در بیانات عایشه وهاب اینست که وی جنایات ارتکاب شده توسط گروه های جنگی افغان را به حمایت امریکا از آنها پیوند میزند.

عایشه وهاب با شجاعت مسئولیت غیر مستقیم امریکا را در تخلفات جنگ در افغانستان مطرح مینماید. اتخاذ چنین موضع از قلب قانونگذاری امریکا با ظاهر ساده خود، دارای اهمیت زیاد سیاسی است. به این معنا که:

- امریکا پس از جنگ با ایران در موقف قدرتمند گذشته نیست که جلو تأمین عدالت را بگیرد. خارنوالان و قاضیان دیوان مجازات بین المللی را زیر فشار سیاسی، دیپلماتیک و مالی قرار دهد.

فاتو بنسودا څارنوال دیوان در اگست ۲۰۲۶ طرح تحقیق در باب زندان های مخفی سی، آی، ای در افغانستان را تنظیم کرد. حکومت دونالد ترامپ تحریم‌هایی را علیه لاقفل ۱۱ تن از مقامات دیوان، از جمله ۹ قاضی و لوی څارنوال اعمال کرد. این تعزیرات شامل ممنوعیت سفر و انجماد دارایی های قضات و څارنوالان میشد.

- امریکا متهم به ارتکاب تخلفات جنگی در افغانستان است. بلند شدن صدای عدالتخواهی از مرکز قانونگذاری امریکای متهم، به همه مراجع قبلن تحت فشار جرئت

بخشید که در دفاع از اصول و قانون گام های موثر بردارند :

بدنبال بیانات عایشه وهاب مطبوعات و مدیای بین المللی سکوت را شکست و داعیه عدالت در افغانستان را سرخط اخبار خود ساخت .

بالاخره دفتر ملل متحد در کابل (یوناما) که در گذشته در برابر تخلفات امریکا از قوانین بین المللی از محافظه کاری و حیای حضور کار گرفته است، مصلحت دیپلماتیک را کنار گذاشت و زیر عنوان « دنیا ما را فراموش کرده است » در اول سپتامبر راپور مفصلی در مورد قربانیان ملکی جنگ امریکا و متحدین (۲۰۰۱-۲۰۲۱) به نشر سپرد .

ملل متحد همگام با داعیه عدالت طلبی در افغانستان چنین موقف گرفت :

« بعد از گذشت ۲۵ سال از مداخله امریکا در افغانستان، زخم های عمیق باز مانده از جنگ هنوز التیام نیافته است. قربانیان ملکی دو دهه جنگ احساس مظلومیت و حق تلفی میکنند. آنها توقع تأمین عدالت و دریافت جبران خساره را دارند .»

انتشار راپور یوناما مصادف است با بیانات عایشه وهاب در موضوع رسیدگی به جرایم جنگی سالاران در افغانستان. معلوم نیست رابطه میان این دو تصادفی است یا مهندسی شده ؟ آنچه واضح است شکستن سکوت دیپلماتیک بیش از دو دهه جنگ در رابطه به رسیدگی به جرایم جنگی و تخلفات از موازین حقوق بشر در بیرون افغانستان است .

در بیرون افغانستان به شکل بسیار پراکنده و غیر موثر گاهگاهی صدای نا رسا از رسیدگی به جنایات جنگی نظامیان خارجی به گوش میرسد. این صدا ها که به زودی خاموش میشود، متأثر از نوسانات سیاسی داخلی کشور ها است. آسترلیا، برتانیه و هالیند به شیوه تبلیغاتی و نمایشی سناریوی محاکمه سربازان متهم را رویدست گرفتند، بی آنکه کسی مجازات شود .

واقعیت اینست که تا وقتی که مطالبه تأمین عدالت از درون نظام حاکم در افغانستان با تحرکات بیرون همناو نشود، متخلفین حقوق بشر و حقوق جنگ اعم از داخلی یا خارجی خود را مصئون و مامون احساس خواهند کرد. این مصئونیت فضای مناسب فعالیت سیاسی را برای جنگ سالاران افغان مساعد خواهد ساخت. فضای مصئونیت استفاده از تفنگ را به قصد برهم زدن امنیت در داخل کشور برای جنگ سالاران فراری میسر خواهد ساخت .

افغانستان برای تصفیه حساب با حلقه های داخلی و خارجی، در رابطه به جنجال های باز مانده از جنگ طولانی به یک حکومت ملی و مسلمان متکی به اراده مردم ضرورت دارد. نه حکومتی که به خاطر بقا عدالت را قربانی مصلحت اندیشی سیاسی کند. « پایان »